

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Σκοπός του Μαθήματος

B. Θεωρία

1. **Μετατροπή ΚΕ σε ΜΠΑ (με ε-κινήσεις)**
  1. Αλγόριθμος Μετατροπής ΚΕ σε ΜΠΑ (με ε-κινήσεις)
  2. Παραδείγματα
2. **Μετατροπή ΜΠΑ (με ε-κινήσεις) σε ΜΠΑ (χωρίς ε-κινήσεις)**
  1. Αλγόριθμος Μετατροπής ΜΠΑ (με ε-κινήσεις) σε ΜΠΑ (χωρίς ε-κινήσεις)
  2. Παραδείγματα
  3. Εφαρμογή με εμπειρικό τρόπο
3. **Μετατροπή ΜΠΑ (χωρίς ε-κινήσεις) σε ΝΠΑ**
  1. Αλγόριθμος Μετατροπής ΜΠΑ (χωρίς ε-κινήσεις) σε ΝΠΑ
  2. Παραδείγματα
  3. Εφαρμογή με εμπειρικό τρόπο
4. **Μετατροπή ΝΠΑ σε ΚΕ**
  1. Αλγόριθμος Μετατροπής ΜΠΑ (χωρίς ε-κινήσεις) σε ΝΠΑ
  2. Παραδείγματα

Γ. Ασκήσεις

A. Σκοπός του Μαθήματος

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Επίπεδο Α

- Μετατροπή ΜΠΑ (με ε-κινήσεις) σε ΜΠΑ (χωρίς ε-κινήσεις)
- Μετατροπή ΜΠΑ (χωρίς ε-κινήσεις) σε ΝΠΑ

Επίπεδο Β

- Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ (με ε-κινήσεις)

Επίπεδο Γ

- Μετατροπή ΝΠΑ σε Κ.Ε.

B. Θεωρία

Μετατροπές

Ορισμός Κανονικής Γλώσσας:

- Μία γλώσσα θα λέγεται **Κανονική Γλώσσα** αν και μόνο αν
  - Υπάρχει Κανονική Εκφραση (Κ.Ε.) που την περιγράφει.
  - Υπάρχει Ντετερμινιστικό Πεπερασμένο Αυτόματο (Ν.Π.Α.) που αναγνωρίζει τις συμβολοσειρές της.
  - Υπάρχει Μη Ντετερμινιστικό Πεπερασμένο Αυτόματο (Μ.Π.Α.) που αναγνωρίζει τις συμβολοσειρές της.

- Η έννοια της ισοδυναμίας των παραπάνω κατασκευασμάτων θα αποδειχθεί ως εξής:
  - Θα δούμε αλγόριθμο που μετατρέπει Κ.Ε. σε Μ.Π.Α-ε
  - Θα δούμε αλγόριθμο που μετατρέπει Μ.Π.Α-ε σε ΜΠΑ
  - Θα δούμε αλγόριθμο που μετατρέπει ΜΠΑ σε ΝΠΑ
  - Θα δούμε αλγόριθμο που μετατρέπει ΝΠΑ σε Κ.Ε.
- Στα παραπάνω εννοούμε:
  - ΜΠΑ-ε: Μη Ντετερμινιστικό Πεπερασμένο Αυτόματο με ε-κινήσεις
  - ΜΠΑ: Μη Ντετερμινιστικό Πεπερασμένο Αυτόματο χωρίς ε-κινήσεις

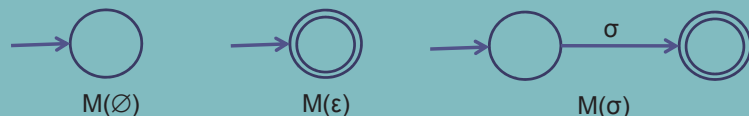
Β. Θεωρία

1. Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ-ε

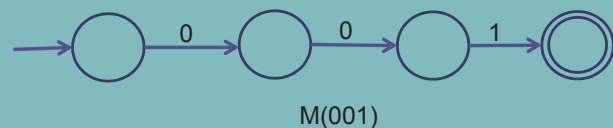
1. Αλγόριθμος Μετατροπής

Η μετατροπή μιας Κ.Ε σε ΜΠΑ-ε γίνεται με βάση τους εξής κανόνες:

1. Τα αυτόματα για τις στοιχειώδεις κανονικές εκφράσεις $\emptyset$, ϵ , σ είναι:

Επίσης το βιβλίο του ΕΑΠ μας δίνει το δικαίωμα να θεωρήσουμε ότι και το ΜΠΑ για μια σκέτη συμβολοσειρά προκύπτει με «ξάπλωμα» της συμβολοσειράς σε διαδοχικές μεταβάσεις (π.χ. $M(001)$):

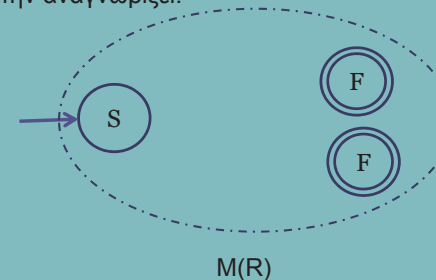

Β. Θεωρία

1. Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ-ε

1. Αλγόριθμος Μετατροπής

Έστω τώρα ότι για μια κανονική έκφραση R έχουμε την εξής αναπαράσταση για το ΜΠΑ που την αναγνωρίζει:

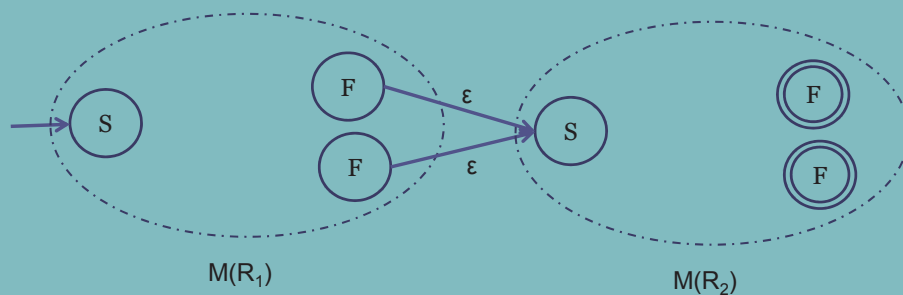
Έτσι αν έχουμε δύο αυτόματα $M(R_1)$, $M(R_2)$ θα διατυπώσουμε κανόνες για την παραγωγή των αυτομάτων των κανονικών εκφράσεων R_1+R_2 , R_1R_2 και R^*

Β. Θεωρία

1. Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ-ε

1. Αλγόριθμος Μετατροπής

2. Στην R_1R_2 αντιστοιχούμε το αυτόματο:

Δηλαδή:

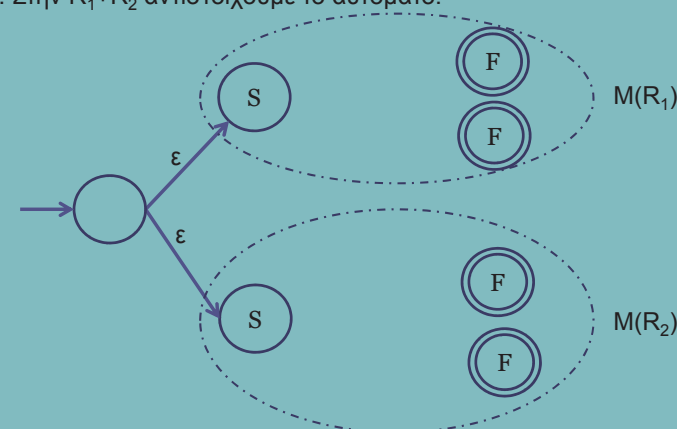
- Φεύγουν ϵ -κινήσεις από τις τελικές του $M(R_1)$ προς την αρχική του $M(R_2)$
- Οι τελικές του $M(R_1)$ γίνονται μη τελικές καταστάσεις.

Β. Θεωρία

1. Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ-ε

1. Αλγόριθμος Μετατροπής

3. Στην R_1+R_2 αντιστοιχούμε το αυτόματο:

Δηλαδή:

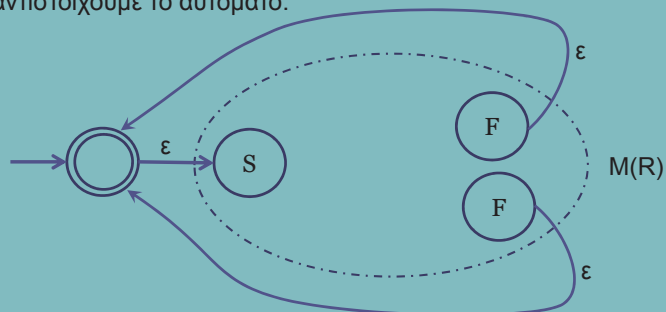
- Προσθέτουμε μία νέα αρχική κατάσταση
- Με ϵ -κινήσεις πηγαίνουμε από την νέα αρχική κατάσταση στις προηγούμενες αρχικές.

Β. Θεωρία

1. Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ-ε

1. Αλγόριθμος Μετατροπής

4. Στην R^* αντιστοιχούμε το αυτόματο:

Δηλαδή:

- Προσθέτουμε μία νέα αρχική κατάσταση (που είναι και τελική)
- Με ϵ -κίνηση πάμε από την νέα αρχική στην προηγούμενη αρχική.
- Με ϵ -κινήσεις φεύγουμε από τις προηγούμενες τελικές προς την νέα αρχική.
- Οι προηγούμενες τελικές γίνονται μη τελικές καταστάσεις.

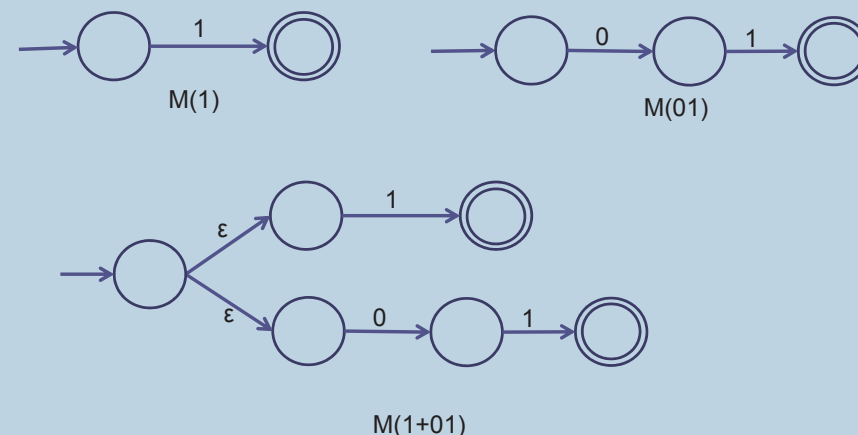
Β. Θεωρία

1. Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ-ε

2. Παραδείγματα

Με χρήση των παραπάνω κανόνων μπορούμε να μετατρέψουμε οποιοδήποτε αυτόματο στο ισοδύναμο ΜΠΑ-ε πηγαίνοντας «από μέσα προς τα έξω», δηλαδή πρώτα τις συμβολοσειρές και έπειτα βήμα βήμα σύνθεση της κανονικής έκφρασης:

Παράδειγμα $(1+01)^*$:

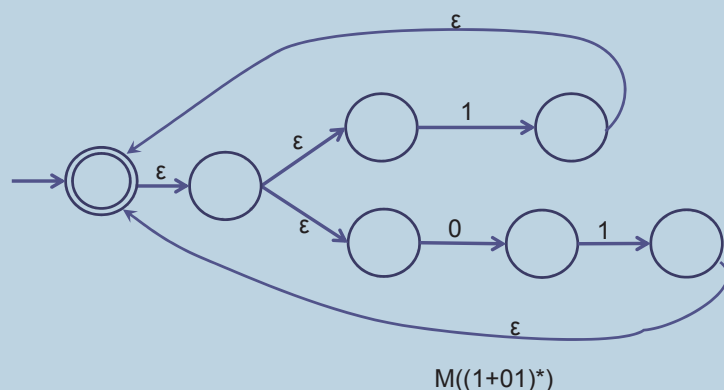

Β. Θεωρία

1. Μετατροπή Κ.Ε. σε ΜΠΑ-ε

2. Παραδείγματα

...(συνέχεια) παράδειγμα $(1+01)^*$:

Β. Θεωρία

2. Μετατροπή ΜΠΑ-ε σε ΜΠΑ

1. Αλγόριθμος Μετατροπής

ΘΕΩΡΗΜΑ: Κάθε ΜΠΑ-ε, έστω $\tilde{M} = (\tilde{Q}, \tilde{\Sigma}, \tilde{q}_0, \tilde{\delta}, \tilde{F})$ μετατρέπεται σε ένα ισοδύναμο ΜΠΑ $M = (Q, \Sigma, q_0, \delta, F)$ χωρίς ϵ -κινήσεις.

Οι κανόνες της μετατροπής είναι οι εξής:

1. Οι καταστάσεις μένουν ίδιες: $Q = \tilde{Q}$, το αλφάβητο μένει ίδιο: $\Sigma = \tilde{\Sigma}$ και η αρχική κατάσταση μένει ίδια: $q_0 = \tilde{q}_0$
2. Οι τελικές καταστάσεις είναι ίδιες: $F = \tilde{F}$ και συμπεριλαμβάνουμε και την αρχική κατάσταση q_0 (γίνεται τελική) αν υπάρχει μονοπάτι ϵ -κινήσεων από την αρχική σε κάποια τελική κατάσταση.
3. Ορίζουμε την συνάρτηση δ υπολογίζοντας για κάθε κατάσταση q και σύμβολο εισόδου σ την συνάρτηση:

$$\delta(q, \sigma) = \epsilon(\tilde{\delta}(\epsilon(q), \sigma))$$

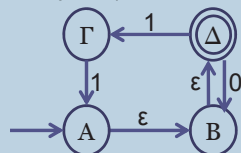
- $\epsilon(Q)$: Σε ποιες καταστάσεις πάμε από την Q χωρίς το διάβασμα κάποιου συμβόλου (προσοχή ότι πάντα μένουμε και στην Q)
- $\tilde{\delta}(Q, \sigma)$: Σε ποιες καταστάσεις πάμε από την Q διαβάζοντας το σύμβολο σ .

Β. Θεωρία

2. Μετατροπή Μετατροπή ΜΠΑ-ε σε ΜΠΑ

2. Παράδειγμα Χρήσης του Τυπικού Ορισμού

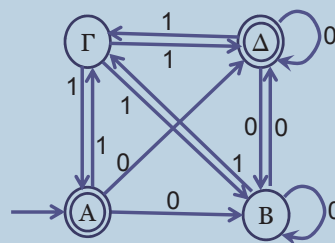
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Μετατρέπουμε το ακόλουθο ΜΠΑ-ε στο ισοδύναμο ΜΠΑ:

Εφαρμόζουμε τον ορισμό:

- $\delta(A, 0) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(A), 0)) = \varepsilon(\delta(\{A, B, \Delta\}, 0)) = \varepsilon(\{B\}) = \{B, \Delta\}$
- $\delta(A, 1) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(A), 1)) = \varepsilon(\delta(\{A, B, \Delta\}, 1)) = \varepsilon(\{\Gamma\}) = \{\Gamma\}$
- $\delta(B, 0) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(B), 0)) = \varepsilon(\delta(\{B, \Delta\}, 0)) = \varepsilon(\{B\}) = \{B, \Delta\}$
- $\delta(B, 1) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(B), 1)) = \varepsilon(\delta(\{B, \Delta\}, 1)) = \varepsilon(\{\Gamma\}) = \{\Gamma\}$
- $\delta(\Gamma, 0) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(\Gamma), 0)) = \varepsilon(\delta(\{\Gamma\}, 0)) = \varepsilon(\emptyset) = \emptyset$
- $\delta(\Gamma, 1) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(\Gamma), 1)) = \varepsilon(\delta(\{\Gamma\}, 1)) = \varepsilon(\{A\}) = \{A, B, \Delta\}$
- $\delta(\Delta, 0) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(\Delta), 0)) = \varepsilon(\delta(\{\Delta\}, 0)) = \varepsilon(\{B\}) = \{B, \Delta\}$
- $\delta(\Delta, 1) = \varepsilon(\delta(\varepsilon(\Delta), 1)) = \varepsilon(\delta(\{\Delta\}, 1)) = \varepsilon(\{\Gamma\}) = \{\Gamma\}$

Συνεπώς το ΜΠΑ είναι:

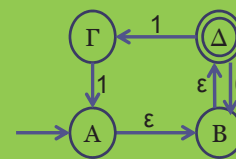
Β. Θεωρία

2. Μετατροπή Μετατροπή ΜΠΑ-ε σε ΜΠΑ

3. Εφαρμογή με εμπειρικό τρόπο

Εμπειρικά θα εφαρμόζουμε τον αλγόριθμο ως εξής:

- Θα βάζουμε τις ίδιες καταστάσεις
- Θα βάζουμε την ίδια αρχική και τις ίδιες τελικές.
  - Θα παρατηρούμε αν υπάρχει μονοπάτι ε-κινήσεων από την αρχική σε κάποια τελική οπότε και οι αρχικές θα γίνονται τελικές.
- Θα κατασκευάζουμε στο πρόχειρο ένα πίνακα μεταβάσης που για κάθε κατ/ση και σύμβολο θα υπολογίζουμε το $\varepsilon\text{-}\sigma\text{-}\varepsilon$ του:
  - ε : που πάμε από την κατάσταση χωρίς διάβασμα συμβόλου (προσοχή ότι πάντα μένουμε και στην ίδια κατάσταση χωρίς διάβασμα συμβόλου)
  - σ : που πηγαίνουμε από τις καταστάσεις του προηγούμενου βήματος με το σύμβολο που μελετάμε.
  - ε : που πάμε από τις καταστάσεις του προηγούμενου βήματος χωρίς διάβασμα συμβόλου
- Για παράδειγμα στο αυτόματο:

Π.χ. για την κατ/ση Α με 0:

- ε : Α, Β, Δ
- 0: Β, Δ
- ε : Β, Δ

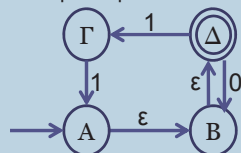
- Τελικά στο καθαρό θα παρουσιάσουμε μόνο τον πίνακα μετάβασης και το σχήμα του αυτομάτου

Β. Θεωρία

2. Μετατροπή Μετατροπή ΜΠΑ-ε σε ΜΠΑ

4. Παράδειγμα με Εμπειρικό Τρόπο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Μετατρέπουμε το ακόλουθο ΜΠΑ-ε στο ισοδύναμο ΜΠΑ:

ΠΡΟΧΕΙΡΟ:

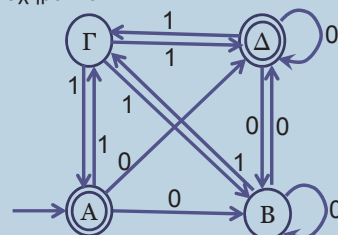
	0	1
A	$\varepsilon: A, B, \Delta$ $0: \emptyset, \emptyset, B$ $\varepsilon: B, \Delta$	$\varepsilon: A, B, \Delta$ $1: \emptyset, \emptyset, \Gamma$ $\varepsilon: \Gamma$
B	$\varepsilon: B, \Delta$ $0: \emptyset, B$ $\varepsilon: B, \Delta$	$\varepsilon: B, \Delta$ $1: \emptyset, \Gamma$ $\varepsilon: \Gamma$
Γ	$\varepsilon: \Gamma$ $0: \emptyset$ $\varepsilon:$	$\varepsilon: \Gamma$ $1: A$ $\varepsilon: A, B, \Delta$
Δ	$\varepsilon: \Delta$ $0: B$ $\varepsilon: B, \Delta$	$\varepsilon: \Delta$ $1: \Gamma$ $\varepsilon: \Gamma$

ΚΑΘΑΡΟ:

Ο πίνακας μετάβασης που προκύπτει από τον αλγόριθμο μετατροπής είναι:

	0	1
A	$\{B, \Delta\}$	$\{\Gamma\}$
B	$\{B, \Delta\}$	$\{\Gamma\}$
Γ	$\emptyset$	$\{A, B, \Delta\}$
Δ	$\{B, \Delta\}$	$\{\Gamma\}$

και σχηματικά:

Β. Θεωρία

3. Μετατροπή ΜΠΑ σε ΝΠΑ

1. Αλγόριθμος Μετατροπής

ΘΕΩΡΗΜΑ: Κάθε ΜΠΑ, έστω $M = (Q, \Sigma, q_0, \delta, F)$ μετατρέπεται σε ένα ισοδύναμο ΝΠΑ $M' = (Q', \Sigma', q'_0, \delta', F')$.

Οι κανόνες της μετατροπής είναι οι εξής:

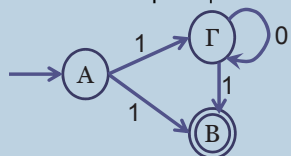
- Οι καταστάσεις Q' , είναι όσα και τα υποσύνολα του Q . Άρα ισχύει ότι το ΝΠΑ θα έχει $2^{|Q|}$ καταστάσεις.
- Το αλφάβητο μένει ίδιο: $\Sigma' = \Sigma$
- Η αρχική κατάσταση είναι ίδια και συγκεκριμένα: $q'_0 = \{q_0\}$
- Ορίζουμε την συνάρτηση δ' υπολογίζοντας για κάθε κατάσταση X και σύμβολο εισόδου σ την παράσταση:

$$\delta'(X, \sigma) = \bigcup_{p \in X} \delta(p, \sigma)$$
 Δηλαδή για κάθε κατάσταση που ανήκει στην X υπολογίζουμε σε ποιες καταστάσεις πάμε με το σύμβολο σ στο ΜΠΑ. Η ένωση τους είναι η νέα κατάσταση.
- Οι τελικές καταστάσεις είναι όσες περιέχουν τελική κατάσταση του M : $F' = \{q \in Q' \mid q \cap F \neq \emptyset\}$

Β. Θεωρία

3. Μετατροπή ΜΠΑ σε ΝΠΑ

2. Παράδειγμα Χρήσης του Τυπικού Ορισμού

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Μετατρέπουμε το ακόλουθο ΜΠΑ στο ισοδύναμο ΝΠΑ:

Όλα τα υποσύνολα των καταστάσεων είναι: $\emptyset$, $\{A\}$, $\{B\}$, $\{\Gamma\}$, $\{A, B\}$, $\{A, \Gamma\}$, $\{B, \Gamma\}$, $\{A, B, \Gamma\}$

Υπολογίζουμε την συνάρτηση δ' για κάθε υποσύνολο και κάθε σύμβολο εισόδου:

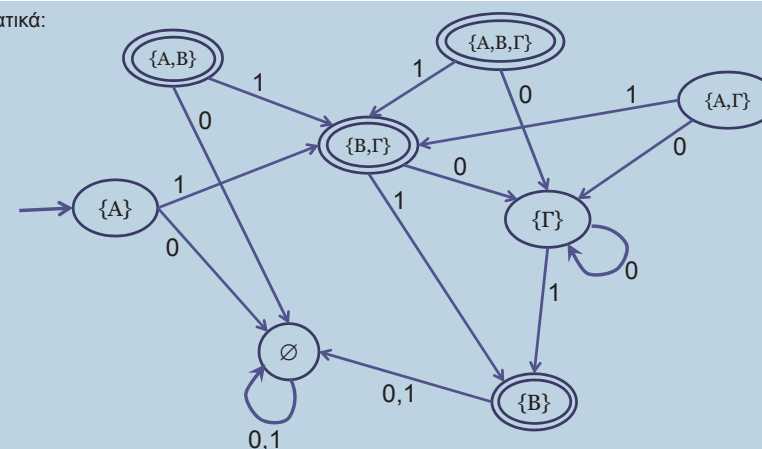
- $\delta(\emptyset, 0) = \emptyset$
- $\delta(\emptyset, 1) = \emptyset$
- $\delta(\{A\}, 0) = \emptyset$
- $\delta(\{A\}, 1) = \{B, \Gamma\}$
- $\delta(\{B\}, 0) = \emptyset$
- $\delta(\{B\}, 1) = \emptyset$
- $\delta(\{\Gamma\}, 0) = \{\Gamma\}$
- $\delta(\{\Gamma\}, 1) = \{B\}$
- $\delta(\{A, B\}, 0) = \emptyset$
- $\delta(\{A, B\}, 1) = \{B, \Gamma\}$
- $\delta(\{A, \Gamma\}, 0) = \{\Gamma\}$
- $\delta(\{A, \Gamma\}, 1) = \{B, \Gamma\}$
- $\delta(\{B, \Gamma\}, 0) = \{\Gamma\}$
- $\delta(\{B, \Gamma\}, 1) = \{B\}$
- $\delta(\{A, B, \Gamma\}, 0) = \{\Gamma\}$
- $\delta(\{A, B, \Gamma\}, 1) = \{B, \Gamma\}$

Β. Θεωρία

3. Μετατροπή ΜΠΑ σε ΝΠΑ

2. Παράδειγμα Χρήσης του Τυπικού Ορισμού

Σχηματικά:

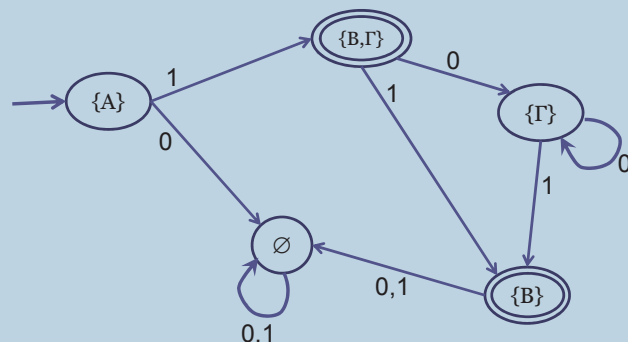
ΚΑΝΟΝΑΣ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Αν για κάποια κατάσταση δεν υπάρχει μονοπάτι που να ξεκινάει από την αρχική και να καταλήγει σε αυτήν τότε αυτή μπορεί να καταργηθεί. Εφαρμογή: Καταργούνται οι $\{A, B\}$, $\{A, B, \Gamma\}$, $\{A, \Gamma\}$

Β. Θεωρία

3. Μετατροπή ΜΠΑ σε ΝΠΑ

2. Παράδειγμα Χρήσης του Τυπικού Ορισμού

Αρα τελικά το αυτόματο είναι:

Β. Θεωρία

3. Μετατροπή ΜΠΑ σε ΝΠΑ

3. Εφαρμογή με εμπειρικό τρόπο

Εμπειρικά θα εφαρμόζουμε τον αλγόριθμο ως εξής:

- Θα κατασκευάζουμε τον πίνακα μετάβασης του αρχικού ΜΠΑ στο πρόχειρο.
- Θα κατασκευάζουμε τον πίνακα μετάβασης του νέου ΝΠΑ ως εξής:
  - Θα βάζουμε μόνο την αρχική κατάσταση στον νέο πίνακα.
  - Όποιες νέες καταστάσεις προκύπτουν θα τις θέτουμε προς μελέτη σε νέες γραμμές του πίνακα μετάβασης του ΝΠΑ.
    - Η μελέτη μίας κατάστασης X με το σύμβολο εισόδου σ γίνεται ως εξής:
      - Για κάθε κατάσταση που περιέχεται στο X γράφουμε τον συνδυασμό των καταστάσεων που πηγαίνουμε με το σ από κάθε κατάσταση που περιέχεται στο X .
    - Ο πίνακας μετάβασης θα σταματά όταν δεν θα υπάρχουν νέες καταστάσεις προς διερεύνηση.
  - Θα δίνουμε την σχηματική απεικόνιση του ΝΠΑ
    - Η αρχική κατάσταση είναι η ίδια
    - Οι τελικές καταστάσεις είναι όσες περιέχουν τελική του ΜΠΑ.

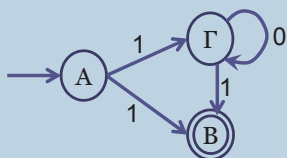
Β. Θεωρία

3. Μετατροπή ΜΠΑ σε ΝΠΑ

3. Εφαρμογή με εμπειρικό τρόπο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Μετατρέπουμε το ακόλουθο ΜΠΑ στο ισοδύναμο ΝΠΑ:

ΚΑΘΑΡΟ: Εφαρμόζω τον αλγόριθμο μετατροπής ΜΠΑ=>ΝΠΑ

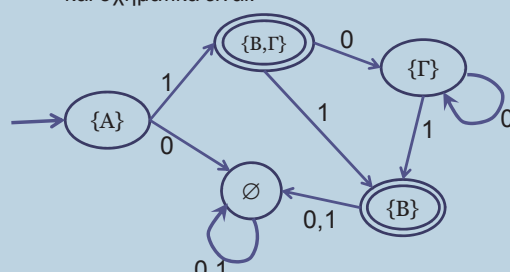

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

	0	1
A	∅	{B, Γ}
B	∅	∅
Γ	{Γ}	{B}

	0	1
{A}	∅	{B, Γ}
∅	∅	∅
{B, Γ}	{Γ}	{B}
{Γ}	{Γ}	{B}
{B}	∅	∅

και σχηματικά είναι:

Β. Θεωρία

4. Μετατροπή ΝΠΑ σε Κ.Ε.

1. Αλγόριθμος Μετατροπής

ΘΕΩΡΗΜΑ: Κάθε ΝΠΑ, έστω $M = (Q, \Sigma, q_0, \delta, F)$ μετατρέπεται σε μία ισοδύναμη κανονική έκφραση.

Η διαδικασία της μετατροπής είναι η εξής:

- Θεωρούμε ότι οι καταστάσεις έχουν αρίθμηση: $1, \dots, n$
- Ορίζουμε το $R^k(p, q)$ ως το σύνολο των συμβολοσειρών που αντιστοιχούν σε ένα μονοπάτι από το p στο q χρησιμοποιώντας τις καταστάσεις $1, \dots, k$ και υπολογίζουμε:

- Αρχικά υπολογίζουμε τα

$R^0(p, q) = \{\sigma \mid \delta(p, \sigma) = q\}$ αν υπάρχει μετάβαση από την p στην q διαβάζοντας σ και ειδικά:

$$R^0(p, p) = \{\sigma \mid \delta(p, \sigma) = p\} \cup \{\epsilon\}$$

- Και έπειτα για κάθε $k=1, \dots, n$

$$R^k(p, q) = R^{k-1}(p, q) + R^{k-1}(p, p_k)(R^{k-1}(p_k, p_k))^* R^{k-1}(p_k, q)$$

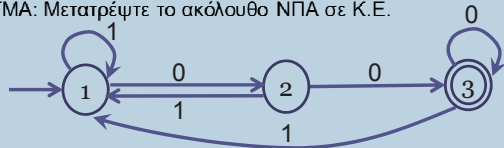
- Τελικά η κανονική έκφραση είναι: $R = R^n(q_0, f_1) + R^n(q_0, f_2) + \dots + R^n(q_0, f_m)$ Όπου οι $f_1, f_2, \dots, f_m$ οι τελικές καταστάσεις του αυτομάτου.

Β. Θεωρία

4. Μετατροπή ΝΠΑ σε ΚΕ

2. Παράδειγμα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Μετατρέψτε το ακόλουθο ΝΠΑ σε Κ.Ε.

Η επίλυση είναι αναδρομική δηλαδή «από πάνω προς τα κάτω», προκειμένου να υπολογιστούν μόνο οι αναγκαίες εκφράσεις:

$$R = R^3(1,3) = R^2(1,3) + R^2(1,3)(R^2(3,3))^* R^2(3,3)$$

Υπολογίζουμε τους όρους που προέκυψαν:

$$R^2(1,3) = R^1(1,3) + R^1(1,2)(R^1(2,2))^* R^1(2,3)$$

$$R^2(3,3) = R^1(3,3) + R^1(3,2)(R^1(2,2))^* R^1(2,3)$$

Υπολογίζουμε τους όρους που προέκυψαν:

$$R^1(1,3) = R^0(1,3) + R^0(1,1)(R^0(1,1))^* R^0(1,3)$$

$$R^1(1,2) = R^0(1,2) + R^0(1,1)(R^0(1,1))^* R^0(1,2)$$

$$R^1(2,2) = R^0(2,2) + R^0(2,1)(R^0(1,1))^* R^0(1,2)$$

$$R^1(2,3) = R^0(2,3) + R^0(2,1)(R^0(1,1))^* R^0(1,3)$$

$$R^1(3,3) = R^0(3,3) + R^0(3,1)(R^0(1,1))^* R^0(1,3)$$

$$R^1(3,2) = R^0(3,3) + R^0(3,1)(R^0(1,1))^* R^0(1,2)$$

Υπολογίζουμε τους όρους που προέκυψαν:

$$R^0(1,1) = 1 + \epsilon$$

$$R^0(1,2) = \emptyset$$

$$R^0(1,3) = \emptyset$$

$$R^0(2,1) = 1$$

$$R^0(2,2) = \epsilon$$

$$R^0(2,3) = \emptyset$$

$$R^0(3,1) = 1$$

$$R^0(3,2) = \emptyset$$

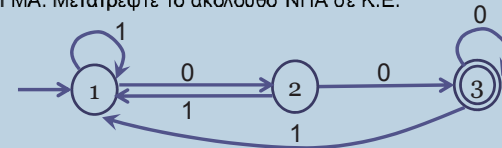
$$R^0(3,3) = 0 + \epsilon$$

Β. Θεωρία

4. Μετατροπή ΝΠΑ σε ΚΕ

2. Παράδειγμα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Μετατρέψτε το ακόλουθο ΝΠΑ σε Κ.Ε.

Η κανονική έκφραση θα κατασκευαστεί συμπληρώνοντας αντίστροφα τις ποσότητες που έχουμε κατασκευάσει (χρησιμοποιούμε τις ιδιότητες $(s+\epsilon)^* = s^*$ και $s\emptyset = \emptyset$)

Από τους αρχικούς όρους:

$$R^0(1,1) = 1 + \epsilon$$

$$R^0(1,2) = \emptyset$$

$$R^0(1,3) = \emptyset$$

$$R^0(2,1) = 1$$

$$R^0(2,2) = \epsilon$$

$$R^0(2,3) = \emptyset$$

$$R^0(3,1) = 1$$

$$R^0(3,2) = \emptyset$$

$$R^0(3,3) = 0 + \epsilon$$

Έχουμε τους όρους:

$$R^1(1,3) = \emptyset + (1 + \epsilon)(1 + \epsilon)^* \emptyset = \emptyset$$

$$R^1(1,2) = \emptyset + (1 + \epsilon)(1 + \epsilon)^* \emptyset = \emptyset + 11^* \emptyset$$

$$R^1(2,2) = \epsilon + 1(1 + \epsilon)^* \emptyset = \epsilon + 11^* \emptyset$$

$$R^1(2,3) = \emptyset + 1(1 + \epsilon)^* \emptyset = \emptyset$$

$$R^1(3,3) = \emptyset + \epsilon + 1(1 + \epsilon)^* \emptyset = \emptyset + \epsilon$$

$$R^1(3,2) = \emptyset + 1(1 + \epsilon)^* \emptyset = 11^* \emptyset$$

Άρα έχουμε τους όρους:

$$R^2(1,3) = \emptyset + (0 + 11^* \emptyset)(\epsilon + 11^* \emptyset)^* \emptyset$$

$$= (0 + 11^* \emptyset)(11^* \emptyset)^* \emptyset$$

$$R^2(3,3) = \emptyset + \epsilon + 11^* \emptyset (\epsilon + 11^* \emptyset)^* \emptyset$$

$$= \emptyset + \epsilon + 11^* \emptyset (11^* \emptyset)^* \emptyset$$

Άρα η τελική κανονική έκφραση είναι:

$$R = (0 + 11^* \emptyset)(11^* \emptyset)^* \emptyset + (0 + 11^* \emptyset)(11^* \emptyset)^* \emptyset (\epsilon + 11^* \emptyset (11^* \emptyset)^* \emptyset)^* (\epsilon + 11^* \emptyset (11^* \emptyset)^* \emptyset)$$

Γ. Ασκήσεις

Ασκηση Κατανόησης 1

Δώστε ΜΠΑ που αναγνωρίζουν τις συμβολοσειρές των κανονικών εκφράσεων:

(Α) $(11)^*0^*$

(Β) $010(11)^*01+0^*10^*$

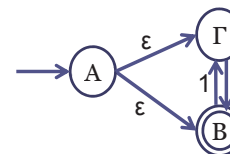
(Γ) $(0+10)^*+(1+0^*0)^*+1$

Γ. Ασκήσεις

Ασκηση Κατανόησης 2

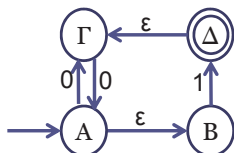
Μετατρέψτε το ακόλουθο ΜΠΑ-ε στο ισοδύναμο ΜΠΑ χρησιμοποιώντας τον αλγόριθμο μετατροπής ΜΠΑ-ε σε ΜΠΑ:

Γ. Ασκήσεις

Ασκηση Κατανόησης 3

Μετατρέψτε το ακόλουθο ΜΠΑ-ε στο ισοδύναμο ΜΠΑ χρησιμοποιώντας τον αλγόριθμο μετατροπής ΜΠΑ-ε σε ΜΠΑ:

Γ. Ασκήσεις

Ασκηση Κατανόησης 4

Για την γλώσσα $L=\{w \in \{0,1\}^* \mid w \text{ αρχίζει με } 00\}$

(Α) Δώστε κανονική έκφραση που παράγει την L

(Β) Δώστε ΜΠΑ που αναγνωρίζει τις συμβολοσειρές της γλώσσας.

(Γ) Δώστε το ισοδύναμο ΝΠΑ (εφαρμόστε τον αλγόριθμο ΜΠΑ $\Rightarrow$ ΝΠΑ)

Γ. Ασκήσεις

Ασκηση Κατανόησης 5

Για την γλώσσα $L = \{w \in \{0,1\}^* \mid w \text{ τελειώνει με } 001\}$

(Α) Δώστε κανονική έκφραση που παράγει την L

(Β) Δώστε ΜΠΑ που αναγνωρίζει τις συμβολοσειρές της γλώσσας.

(Γ) Δώστε το ισοδύναμο ΝΠΑ (εφαρμόστε τον αλγόριθμο ΜΠΑ $\Rightarrow$ ΝΠΑ)

Γ. Ασκήσεις

Εφαρμογή 1

Δίνεται η κανονική έκφραση 0^*1^*01

1. Δώστε ΜΠΑ που αναγνωρίζει τις συμβολοσειρές της γλώσσας χρησιμοποιώντας τον αλγόριθμο μετατροπής Κ.Ε. σε ΜΠΑ
2. Δώστε ΜΠΑ για την γλώσσα που παράγει η κανονική έκφραση (με ακριβώς μία ε-κίνηση)
3. Μετατρέψτε το ΜΠΑ του ερωτήματος 2 σε ένα ισοδύναμο χωρίς ε-κινήσεις
4. Μετατρέψτε το ΜΠΑ στο ισοδύναμο ΝΠΑ.

Γ. Ασκήσεις

Εφαρμογή 2

Δίνεται η κανονική έκφραση $(1+00)^*$

1. Δώστε ΜΠΑ που αναγνωρίζει τις συμβολοσειρές της γλώσσας χρησιμοποιώντας τον αλγόριθμο μετατροπής Κ.Ε. σε ΜΠΑ
2. Δώστε ΜΠΑ για την γλώσσα που παράγει η κανονική έκφραση (χωρίς ε-κινήσεις)
3. Μετατρέψτε το ΜΠΑ στο ισοδύναμο ΝΠΑ.